Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/beUMKAZ-J/22
Názov predmetu	Úvod do štúdia mimoeurópskych kultúr (Ázia)
Rozsah	2P
Počet kreditov	4
Vyučujúci	Mgr. Pavel Miškařík, PhD. (prednášajúci), Doc. PhDr. Marwan Al Absi, CSc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

vypracovanie recenzie (1 normostrana) k jednému z titulov uvedených v odporúčanej literatúre 40% (min. 23%), písomný test 60% (min.33%); klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Priebežné hodnotenie

Nie

Záverečné hodnotenie

vypracovanie recenzie (1 normostrana) k jednému z titulov uvedených v odporúčanej literatúre 40% (min. 23%), písomný test 60% (min.33%); klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Váha hodnotenia predmetu (priebežné/záverečné)

Záverečné

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: študent sa orientuje v základnej terminológii, v teoretických a východiskových cieľoch skúmania mimoeurópskych kultúr v aplikácii na región Blízkeho východu a Severnej Afriky, ktorá z hľadiska

historického a kultúrneho vývoja sa považuje za súčasť Blízkeho východu. Osvojí si vedomosti o významných bádateľoch, ich dielach a výsledkoch ich vedecko-výskumných aktivít, získa prehľad o súčasných trendoch v skúmaní mimoeurópskych kultúr (postkoloniálne štúdiá, otázka identity a jazykovej revitalizácie). Získa poznatky o etnickej a konfesionálnej štruktúre Ázie so zameraním na subregióny Blízkeho východu
2. Zručnosti: na základe týchto vedomostí je schopný identifikovať teoretické a východiskové ciele skúmania mimoeurópskych kultúr v aplikácii na región Blízkeho východu a Severnej Afriky, a tiež predstaviť významné osobnosti európskej a mimoeurópskej orientalistiky a ich diela. Získa geograficko-lokalizačné zručnosti v príslušných subregiónoch.
3. Profesijné kompetencie: ako súčasť odbornej spôsobilosti v interkultúrnom a interetnickom prostredí, napr. v kultúrnej a sociálnej oblasti, v pedagogickej praxi alebo akademickom výskume. 4. Prenositeľné kompetencie: interkultúrne kompetencie, zručnosť pracovať s informáciami a vedeckými prameňmi, kritické myslenie, kontextuálne uvažovanie, zručnosti písomného prejavu, geografická orientácia, schopnosť pracovného začlenenia do interkultúrneho /interetnického prostredia.

Stručná osnova predmetu

1. Úvod do problematiky, vymedzenie základnej terminológie
2. Geografická orientácia v subregiónoch Ázie
3. Geografická lokalizácia, etnická a konfesionálna štruktúra subregiónov Blízkeho východu (Izrael, Turecko, Irán).
4. Geografická lokalizácia, etnická a konfesionálna štruktúra subregiónov Blízkeho východu (arabské štáty /Arabský východ)
5. Geografická lokalizácia, etnická a konfesionálna štruktúra regiónu Severnej Afriky/Arabský západ
6. Postkoloniálne štúdiá, orientalizmus, Edward Said
7. Európska a mimoeurópska orientalistika
8. Osobnosti českej orientalistiky
9. Osobnosti slovenskej orientalistiky
10. Ibn Chaldún – teoretické a metodologické východiská k štúdiu spoločnosti, kultúry a civilizácie 11. Samuel Huntington – paradigma pohľadu na stret civilizácií
12. Aktuálne otázky k súčasným trendom v skúmaní mimoeurópskych kultúr

Sylabus predmetu

1. Úvod do problematiky, vymedzenie základnej terminológie
2. Geografická orientácia v subregiónoch Ázie
3. Geografická lokalizácia, etnická a konfesionálna štruktúra subregiónov Blízkeho východu (Izrael, Turecko, Irán).
4. Geografická lokalizácia, etnická a konfesionálna štruktúra subregiónov Blízkeho východu (arabské štáty /Arabský východ)
5. Geografická lokalizácia, etnická a konfesionálna štruktúra regiónu Severnej Afriky/Arabský západ
6. Postkoloniálne štúdiá, orientalizmus, Edward Said
7. Európska a mimoeurópska orientalistika
8. Osobnosti českej orientalistiky
9. Osobnosti slovenskej orientalistiky
10. Ibn Chaldún – teoretické a metodologické východiská k štúdiu spoločnosti, kultúry a civilizácie 11. Samuel Huntington – paradigma pohľadu na stret civilizácií
12. Aktuálne otázky k súčasným trendom v skúmaní mimoeurópskych kultúr

Odporúčaná literatúra

BURCKHARDT, J.L. Travels in Syria and the Holy Land (pôvodné vydanie 1822). Rôzne vydania 2019, 2011, 2008 a ďalšie. https://www.gutenberg.org/cache/epub/8884/pg8884.html
DICKSON, H.R.P. 2016. The Arab of the Desert. Routledge. ISBN 978-1-13884-665-4. (aj staršie vydania Allen & Unwin 1959, 1972).
EICKELMAN, D.F. 2002. The Middle East and Central Asia: An Anthropological Approach. Prentice Hall. 406 s. ISBN 978-0130336781.
GEERTZ, C. 2000. Interpretace kultur, Praha : Slon. 285 s. ISBN 80-85850-89-3. GOMBÁR, E. 1994. Úvod do dějin islámských zemí. Praha: Karolinum. 180 s. ISBN 80-8563-222-5. HOURANI, A. 2010. Dějiny arabského světa (od 7. století po současnost). Praha: Lidové noviny. 566 s. ISBN 978-80-742-2059-3.
HRBEK, I. 1972. Ibn Chaldún: Osudy politika a myslitele. In IBN CHALDÚN. Čas království a říší. Mukaddima. Praha: Odeon, s. 7-51.
HUNTINGTON, S.P. 2001. Střet civilizací. Boj kultur a proměna světového řádu. Praha : Rybka Publisher. 448 s. ISBN: 80-86182-49-5.
IBN CHALDÚN: Al-Mukaddima (Úvod do dejín). 1984. (Preložil L. Drozdík). Bratislava: Tatran. 397 s.
KROPÁČEK, L. 2002. Islám a Západ. Historická paměť a současná krize. Praha : Vyšehrad. 197 s. ISBN 80-7021-540-2.
KRUPA, V. (ed.) 1999. Orient a okcident v kontaktoch a konfrontáciách. Bratislava : Veda. 114 s. ISBN 80-224-0592-2.
KRUPA, V. a kol. 1999. Geopolitické špecifiká regiónov sveta. Afrika a Ázia. Bratislava : UK. 247 s. ISBN 80-223-1207-X.
KRUPA V. - GENZOR, J. 1996. Jazyky sveta v priestore a čase. Bratislava : Veda. 356 s. ISBN 80-224-0459-4.
LEWIS, B. 2000. D#jiny Blízkého východu. Praha : Nakladatelství Lidové noviny. 383 s. ISBN 80-7106-191-3.
PAULÍNY, J. 1976. Arabi - vládcovia Stredomoria. Bratislava : SPN.
PIRICKÝ, G. 2006. Stručná historie států : Turecko. Praha : Libri. 200 s. ISBN 978-80-727-7323-7. PIRICKÝ, G. - Slobodník, M. (eds.). 2003. Fascinácia a (ne)poznanie: kultúrne strety Západu a Východu. Bratislava : Chronos. 198 s. ISBN 80-89027-08-3.
RAMAKRISHNAN, A. K. 1999. The Gaze of Orientalism: Reflections on Linking Postcolonialism and International Relations. In International Studies. Vol. 36, No. 2 (April), pp.. 129-163. ISSN: 0973-0702. SAID, E. W. 2008. Orientalismus. Západní koncepce Orientu. Praha : Paseka. 459 s. ISBN 978-80-718-5921-5.
TAUER, F. 1984. Svět islámu: jeho dějiny a kultura. Praha : Vyšehrad. 301 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

Slovenský

Poznámky

Časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho:
prezenčné / kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 56 hodín
vypracovanie recenzie: 40 hodín